#RATNI ZAPOVJEDNIK VOJSKE BOSANSKIH SRBA OSUĐEN PRED HAŠKIM SUDOM (ICTY) ZA GENOCID U SREBRENICI I DRUGE ZLOČINE TIJEKOM RATNIH SUKOBA U BIH 90-IH GODINA#

Nekadašnji zapovjednik vojske bosanskih Srba i haški osuđenik Ratko Mladić preminuo je u 84. godini, objavila je u četvrtak Radio-televizija Srbije.

Ratko Mladić, koji je osuđen pred haškim sudom (ICTY) za genocid u Srebrenici i druge zločine tijekom ratnih sukoba u BiH 90-ih godina, od 2024. se nalazio u pritvorskoj bolnici i bio pod palijativnom njegom zbog teškog zdravstvenog stanja.

Slijednik haškog tribunala (MICT) je više puta odbio zahtjeve da bude Mladić pušten na privremenu slobodu radi liječenja u Srbiji.

Ratni zapovjednik vojske bosanskih Srba Ratko Mladić umro je nešto više od pet godina otkako je u Hagu pravomoćno osuđen na doživotni zatvor zbog najtežih ratnih zločina počinjenih tijekom rata u BiH.

Nakon dugogodišnjeg procesa, Žalbeno vijeće Mehanizma za međunarodne kaznene sudove (MICT) u lipnju 2021. odbacilo je sve žalbene osnove Mladićeve obrane na prvostupnjsku presudu.

Mladić je tako postao pravomoćno kriv za genocid na području Srebrenice 1995. i za progon, istrebljenje, ubojstva, deportacije, nehumana djela, teroriziranje, protupravne napade na civile i uzimanje talaca.

Presudom je utvrđeno kako je on te zločine počinio sudjelujući u četiri udružena zločinačka pothvata.

Prvi je uključivao plan čiji je cilj bio da se bosanski muslimani i bosanski Hrvati trajno uklone s područja u BiH na koja su bosanski Srbi polagali pravo.

Drugi udruženi zločinački pothvat imao je za cilj širenje terora među civilnim stanovništvom snajperskom kampanjom i granatiranjem kao što je to bilo u slučaju opsade Sarajeva.

Cilj trećeg zločinačkog pothvata bilo je eliminiranje bosanskih muslimana iz Srebrenice, dok je četvrti imao za cilj da se pripadnici mirovnih snaga Ujedinjenih naroda uzmu za taoce kako bi se spriječilo da NATO izvede zračne napade na vojne ciljeve bosanskih Srba.

Vojska i policija bosanskih Srba u genocidu u Srebrenici 1995. ubile su oko 8000 muslimanskih muškaraca i mladića.

Pod zaštitom Miloševića i Koštunice

Hrvatske vlasti izrazile su tada nezadovoljstvo što u pravomoćno okončanom postupku nije utvrđeno sudjelovanje i najviših dužnosnika Republike Srbije u sveobuhvatnom udruženom zločinačkom poduhvatu koji je rezultirao počinjenjem najtežih kršenja međunarodnog

Phoca PDF

humanitarnog prava te zbog toga što Ratko Mladić nije optužen i osuđen za brojna zlodjela počinjena tijekom agresije na Republiku Hrvatsku, gdje je započeo svoj krvavi pohod.

"Bosanski krvnik", kako su Mladića prozvali inozemni mediji, bio je na čelu glavnog stožera vojske bosanskih Srba od njezina utemeljenja 12. svibnja 1992. pa do 8. studenoga 1996.

Nakon što je smijenjen s te dužnosti pod pritiskom međunarodne zajednice, skrivao se u vojnim objektima u BiH, a potom i u Srbiji gdje je godinama uživao zaštitu dok su na vlasti bili Slobodan Milošević i Vojislav Koštunica.

Uhićen je tek u svibnju 2011. u selu Lazarevu kod Zrenjanina gdje se skrivao u rođakovoj kući.

Nije se pokajao

Odmah nakon toga je prebačen u pritvor Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (ICTY) u Haagu gdje je i dočekao pravomoćnu presudu.

Za dovršetak suđenja trebalo je punih 530 dana, 592 svjedočenja te iznošenje gotovo 10 tisuća dokaznih predmeta.

Nijednog trenutka tijekom suđenja Mladić nije pokazao kajanje zbog počinjenih zločina, a suce je opetovano vrijeđao i optuživao za pristranost.

Ratnog krvnika mnogi bosanski Srbi i dalje smatraju herojem tvrdeći da takav vojnik nije bio sposoban narediti ubojstva ljudi, osobito ne civila.

Bošnjaci koji su preživjeli ratne strahote takvo kontinuirano poricanje ratnih zločina i uzdizanje ljudi poput Mladića vide kao glavnu prepreku u postizanju mira u zemlji koja je još uvijek etnički duboko podijeljena.

Milorad Dodik, na primjer, rekao je da nijedna presuda ne može Mladiću oduzeti status junaka.

S tim stavom slažu se mnogi bosanski Srbi.

U ratu u Bosni i Hercegovini između Hrvata, Bošnjaka i Srba poginulo je gotovo 100.000 ljudi, od kojih je većina pripadala muslimanskoj zajednici. Bošnjaci već godinama vode kampanju protiv negiranja genocida i ratnih zločina.

Do rata nepoznat oficir JNA

Rođen u Bosni, etničkom loncu koji je nekad bio primjer jugoslavenskog "bratstva i jedinstva", Mladić je bio nepoznati oficir sve do početka rata na području bivše države.

Godinu kasnije već je imenovan zapovjednikom snaga bosanskih Srba.

Vodio je nemilosrdnu kampanju protiv tada puno slabijih bošnjačkih i hrvatskih snaga, a Srbi su u jednom trenutku kontrolirali tri četvrtine BiH.

Phoca PDF

Njegove snage terorizirale su Bošnjake i Hrvate kad god je to bilo moguće.

Prvostupanjska presuda Haškog tribunala detaljno je iznijela zastrašujuće detalje o ubojstvima, premlaćivanjima, silovanjima i drugim zločinima.

Mladić je dio njih osobno naredio ili im svjedočio.

Tijekom suđenja nije pokazao kajanje, već naprotiv. Unatoč tome što je bio vidno slabiji i povremeno nije bio u potpunosti koherentan, nastojao je biti jednako arogantan kao i za rata u BiH od 1992. do 1995.

"Želim da moji neprijatelji, a ima ih mnogo, crknu jer sam ja još uvijek živ", rekao je Mladić na početku haškog suđenja.

Dobra večer, ja sam general Mladić

Mladić je za vrijeme rata u BiH uživao u pokazivanju svoje moći pred kamerama, bilo dizanjem utega ili razmetanjem pred prestravljenim bošnjačkim zatvorenicima, netom prije nego što će ih njegovi vojnici ubiti.

"Dobra večer, ja sam general Mladić", snimljen je kako govori prestravljenim ženama i djeci koja su sjedila u autobusu i čekala progon iz njihovih domova u Srebrenici u srpnju 1995.

Čak i dok im se obraćao, njegovi vojnici su izdvajali muškarce i pripremali ih za pogubljenje. Najmlađi ubijeni imao je 14 godina.

Američki diplomat Christopher Hill opisao je Mladića kao brutalnog, arogantnog i taštog.

Hill je prepričao kako je, tijekom pregovora koje je sazvao 1995., bivši general zaklao svinju kako bi pokazao svoju brutalnost.

Krajem rata, kada je već bio pod optužbom Haškog tribunala, ali i pod zaštitom Slobodana Miloševića u Beogradu, nije se promijenio.

Nakon pada Miloševića 2000. i rastućeg pritiska Zapada da Srbija preda optuženike ICTY-u, uključujući Mladića, povukao se iz javnosti i skrivao do uhićenja. (Hina)

Phoca PDF

Phoca PDF